

Hyvinvoinnin tila

Nostoja alueellisesta hyvinvointikertomuksesta

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen 2024

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

1

www.luvn.fi/hyvinvointipalvelut
-sivusto, joka kokoaa alueen
hyte-palvelutarjonnan
aikuisväestölle

11 895

katselukertaa 12 mielen
hyvinvointi ja päihteet –
tietoiskuilla LUVN YouTube -
kanavalla

18

Järjestettyä
talousneuvolakertaa (Espoo ja
Lohja 9-12/2024)

102

järjestöä, jolle myönnettiin
järjestöavustusta
(kumppanuusavustukset 24
yleisavustukset 78)

Noin **60 %**

Lapsiperheiden neuvonnan ja
ohjauksen yhteydenotoista
ratkaistiin ensikontaktissa

60 000 Omaperhe.fi

käyttäjää 8-12/2024
Omaperhe

173

osatyökykyisen
asiakkaan kuntoutustavoitteet
kirjattu (Walmu-järjestelmä 10-
12/24)

98%

Seniori-Infon neuvonnan
yhteydenottajista tavoitettiin
viimeistään seuraavana
arkipäivänä

9

alueen kunnan kanssa
älylaiteviestintää lapsiperheille,
sekä Omaperhe.fi ja LUVN
infonäytöillä ajantasaista
älylaiteinfoa lapsiperheille

105

rakenteellisen
sosiaalityön raporttia ilmiöistä ja
ongelmista vuonna 2024
(12 raporttia v. 2023)

94 %

Koulu- ja opiskeluhuollon
kuraattoripalvelujen saatavuus
määräajassa (7 vrk tai kiireell.
tapauksissa seuraavana päivänä)

Yli 7000

osallistumiskertaa ikääntyneiden
Olkari-toimintaan

204

espoolaista löysi Omatilan
palvelut

Noin **50**

kohtaamispaikkaa Länsi-
Uudellamaalla

400 000

jaettua **Elinvoimaa ikääntyneille -**
liitettä kolmesti vuodessa koko
hyvinvointialueen alueella

[Hyvinvointikertomus ja](#)
[hyvinvointisuunnitelma | Länsi-
Uudenmaan hyvinvointialue](#)

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen

Mielen hyvinvointi

- Kouluterveyskyselyn mukaan nuorten ahdistuneisuus on edelleen lisääntynyt. Yläkouluikäisistä ja toisella asteella opiskelevista tytöistä yli 30% oli kokenut kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta.
- Nuorten huoli omasta mielenhyvinvoinnista on kasvanut. Yläkouluikäisistä ja toisella asteella opiskelevista nuorista 40 % oli ollut huolissaan mielialastaan viimeisen 12 kuukauden aikana.
- Työikäisistä (20-64v.) yli viidennes (21,1%) kokee merkittävää psyykkistä kuormittuneisuutta.
- Noin joka viides 20-64-vuotias mies kokee itsensä yksinäiseksi. Erityisesti työikäisten miesten yksinäisyys kasvussa.
- Joka kymmenes ikääntynyt kokee yksinäisyyttä ja ahdistuneisuutta. Erityisesti yli 75-vuotiaat naiset kokevat psyykkistä kuormittuneisuutta.
- Yli 40% 75-vuotta täyttäneistä asuu yksin.

Psykisk välbefinnande

- Enligt skolhälsoenkäten har ungdomars ångest fortsatt att öka. Bland flickor i högstadiet och på andra stadiet hade över 30 % upplevt måttlig eller svår ångest.
- Ungdomars oro för sitt psykiska välbefinnande har ökat. 40 % av ungdomarna i högstadiet och på andra stadiet hade varit oroliga över sitt humör under de senaste 12 månaderna.
- Bland personer i arbetsför ålder (20–64 år) upplever över en femtedel (21,1 %) betydande psykisk belastning.
- Ungefär var femte man i arbetsför ålder (20–64 år) känner sig ensam. Ensamheten bland män i arbetsför ålder är ökande.
- Var tionde äldre person upplever ensamhet och ångest. Särskilt kvinnor över 75 år upplever psykisk belastning.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Terveiden elintapojen tukeminen

Terveet elintavat

- Yläkouluikäisten nuorten kokemus omasta terveydentilasta parantunut, vain joka viides kokee terveydentilansa kohtalaiseksi tai huonoksi.
- Nuorten nikotiinituotteiden käyttö on erityisesti nikotiinipussien käyttöä. Myös työikäisillä sähkötupakan ja nikotiinipussien käyttö kasvussa. Nuorten tupakan ja nuuskan käyttö vähentynyt.
- Laittomien huumeiden käyttökokeilut ovat nuorilla yleisempiä alueellamme kuin koko maassa.
 - Lukiolaisista 12% ilmoittaa kokeilleensa laittomia huumeita
 - Ammatillisessa koulutuksessa olevista lähes kolmannes ilmoittaa kokeilleensa laittomia huumeita.
- Työikäisistä erityisesti matalasti koulutetut liikkuvat liian vähän ja lähes joka kolmas (28,7%) on ylipainoinen.
- Ikääntyneillä alkoholin liikakäyttö on yleistä: lähes puolet yli 65-vuotiaista miehistä käyttää liikaa alkoholia.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Stöd för sunda levnadsvanor

- Ungdomar i högstadieåldern upplevde av sin egen hälsa har förbättrats, endast var femte upplever sin hälsa som måttlig eller dålig.
- Ungdomars användning av nikotinprodukter är särskilt användningen av nikotinpåsar. Även bland arbetsföra vuxna ökar användningen av e-cigarettor och nikotinpåsar. Ungdomars användning av cigaretter och snus har minskat.
- Det är oroande att experiment med illegala droger är vanligare bland ungdomar i vårt område än i hela landet. Bland gymnasieelever rapporterar 12% att de har provat illegala droger och bland dem i yrkesutbildning rapporterar nästan en tredjedel att de har provat illegala droger.
- Bland arbetsföra vuxna rör sig särskilt lågutbildade för lite och nästan var tredje (28,7%) är överviktig.
- Överkonsumtion av alkohol är vanligt bland äldre: nästan hälften av männen över 65 år dricker för mycket alkohol.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen

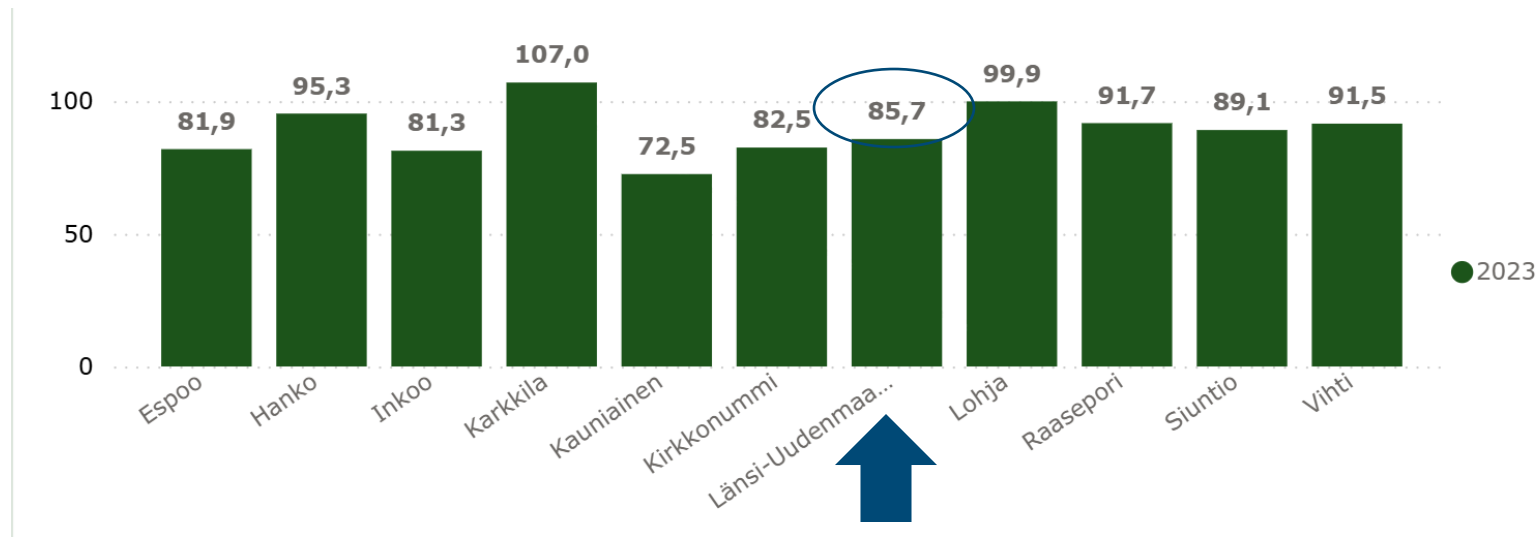
- Syrjäytymisriskissä olevia 18-24-vuotiaita NEET-nuoria (ei työssä, koulutuksessa tai asevelvollisuutta suorittamassa) lähes 6000, lähes 16% ikäluokasta. Kuntien välillä merkittäviä eroja.
- Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus on maan korkeimpia (2,9% vs. koko maa 2,6%). Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden osuus on maan keskiarvon tasolla (2,3%).
- Yhä useampi on joutunut tinkimään ruoasta tai lääkkeistä rahanpuutteen vuoksi, matalasti koulutetuista työikäisistä joka kolmannes. Ikääntyneistä erityisesti (yli joka kymmenes) 75-vuotta täyttäneet naiset.
- Keskieläkkeissä ja täyttä kansaneläkettä saavien osuuksissa merkittäviä eroja kuntien välillä.

Minskande av skillnader i hälsa och välfärd

- Nästan 6000 NEET-unga (inte i arbete, utbildning eller fullgörande av värnplikt) i åldrarna 18-24 är i riskzonen för marginalisering och utanförskap, som är nästan 16% av åldersgruppen. Det finns betydande skillnader mellan kommunerna.
- Andelen barnfamiljer som länge har fått utkomststöd är bland de högsta i landet. Andelen som länge har fått utkomststöd ligger på landets genomsnittsnivå (2,3%).
- Allt fler har tvingats dra ner på mat eller mediciner på grund av brist på pengar, var tredje bland lågutbildade i arbetsför ålder. Bland äldre, särskilt kvinnor över 75 år, är det över var tionde.
- Det finns betydande skillnader mellan kommunerna i medelpensioner och andelen som får full folkpension.

Alueen asukkaat maan terveimpiä - merkittäviä eroja kuntien välillä

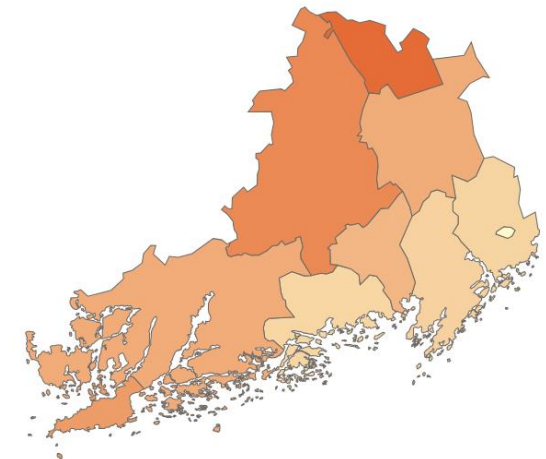
- Sairastavuusindeksiin kuuluu kymmenen sairausryhmää: Sairausryhmittäiset osaindeksit kuvaavat syöpien, sepelvaltimotaudin, aivoverisuonitautien, tuki- ja liikuntaelinten sairauksien, vakavien mielenterveyden ongelmien, tapaturmien, muistisairauksien, keuhkosairauksien, diabeteksen ja alkoholisairauksien yleisyyttä.
- Sairastavuusindeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on kyseisen sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden ja elämänlaadun sekä sote-palvelukäytön kustannusten kannalta.

Sairastavuusindeksi (ikävakioitu) 2021-2023 kunnittain Länsi-Uudellamaalla
Lähde: THL, Sotkanet

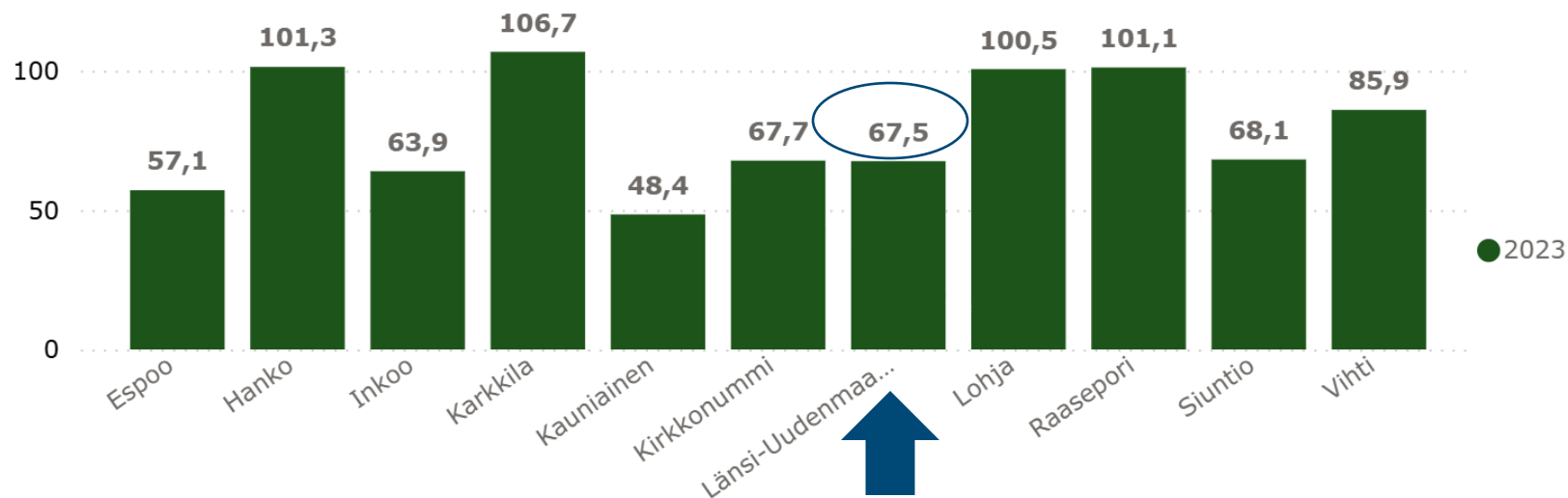
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

LUVN-kunnat kartalla

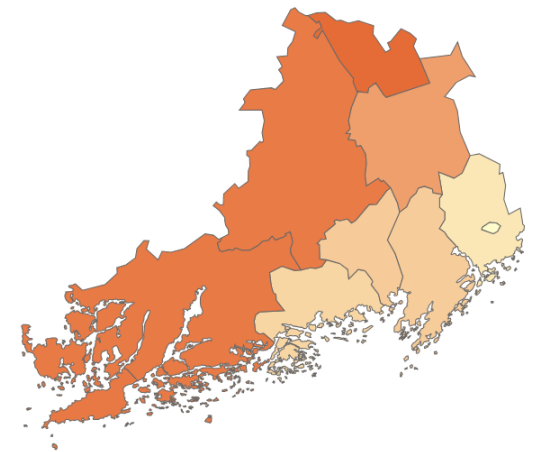

Väestön työkyky Suomen kärkipäätä - merkittäviä eroja kuntien välillä

Työkyvyttömyysindeksissä on kolme osiota:
työkyvyttömyyseläke, sairauspäiväraha ja ammatillisen kuntoutuksen myönteiset päätökset.
Työkyvyttömyysindeksi kuvaa väestön työkyvyttömyyttä kaikissa osioissa yhdessä.

Työkyvyttömyysindeksi (ikävakioitu) 2021-2023 kunnittain Länsi-Uudellamaalla
Lähde: THL, Sotkanet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Arjen turvallisuus

Arjen turvallisuus

- Yhä useampi aikuisväestöstä kokee päivittäisen elämänsä turvattomaksi (työikäisistä 7%, ikääntyneistä 5,5%).
- Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä (suhteessa 1000 asukasta) kasvussa ja enemmän koko maahan verrattuna.
- Kouluterveyskyselyn mukaan yli joka kymmenes (13%) 4.-5.-luokkalaisista nuorista on kokenut fyysistä väkivaltaa vanhempien taholta. Myös pahoinpitely- ja ryöstörikosten määrä, joissa uhrina alaikäinen henkilö, ovat kasvaneet.
- Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden määrä (suhteessa väestömäärään) laskenut jo usean vuoden ajan.
- Yhä harvempi ikääntynyt kokee vaikeuksia 500 m kävelyssä, 75-vuotta täyttäneistä kuitenkin viidennes. Joka kymmenes yli 75-vuotiaista miehistä kokee suuria vaikeuksia itsestään huolehtimisessa.
- Lonkkamurtuminen osuus pysynyt maan keskiarvon tasolla, esiintyvyydessä kuntakohtaisia eroja.

Säkerhet i vardagen

- Enligt skolhälsoenkäten upplevde ungdomar i årskurs 4-5 mest fysisk våld från föräldrarna (13%).
- Förebyggandet av ungdomsbrottslighet har varit effektivt: Antalet barnskyddsanmälningar på grund av barnets olagliga verksamhet (inklusive olika grader av brott) har minskat (1188 st år 2024).
- Allt fler vuxna upplever att deras dagliga liv är osäkert (7% av arbetsföra, 5,5% av äldre).
- Antalet patienter som behandlats på sjukhus på grund av skador och förgiftningar (i förhållande till befolkningsmängden) har minskat under flera år.
- Färre äldre upplever svårigheter att gå 500 m, men en femtedel av dem som fyllt 75 år gör det. Var tionde man över 75 år upplever stora svårigheter med att ta hand om sig själv.
- Förekomsten av höftfrakturer har hållit sig på landets genomsnittsnivå, med kommunala skillnader i förekomsten.